

veteraneninstituut

***Veteraneninstituut
Jaarverslag 2014***

Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave

Woord vooraf	4
Inleiding	5
1 Veteranen. Onze missie.	6
1.1 Veteranenloket	6
1.2 Investeren in de nuldelijn	7
1.3 Dienstverlening	9
1.4 Voorlichting en activiteiten	10
2 Waardering bevorderen	12
3 Hét kennisinstituut	16
3.1 Onderzoeken en projecten	16
4 Ministerie van Defensie adviseren	19
5 Het Vi intern	20
Bijlagen	24
A. Verstrekte treinkaarten in 2014	24
B. Aanwezig bij veteranenactiviteiten	25
C. Werkbezoeken aan en door Vi	25
D. Programma's begeleid lotgenotencontact	26
E. Publicaties en presentaties	26
F. Jaarrekening	27
G. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	29
H. Overzicht afkortingen	30
Colofon	31

Woord vooraf

Door dr. Gerrit Valk,
voorzitter Raad van Bestuur

2014 was in meerdere opzichten een bewogen jaar. In december overleed Martin Zijlstra en namen we met het diepste respect afscheid van hem. Tien jaar was hij voorzitter van het Veteraneninstituut en in die hoedanigheid, maar ook daarvoor als lid van de Tweede Kamer, betekende hij veel voor het veteranenbeleid in ons land.

Dat veteranenbeleid is nooit af. Belangrijke stappen zetten we in de richting van de dienstverlening voor veteranen, het binden van veteranen in werkelijke dienst en het professionaliseren van onze kennisrol.

Om als Veteraneninstituut, in samenwerking met andere partijen, veteranen nog beter van dienst te kunnen zijn, opende minister Jeanine Hennis-Plasschaert als uitvloeisel van de Veteranenwet op 11 juni het Veteranenloket: één voordeur voor alle (hulp)vragen van de veteraan en zijn of haar relaties. Gelet op de intensiteit waarmee sindsdien van dit Veteranenloket gebruik wordt gemaakt kunnen we nu al van een succes spreken.

Eind november verstrekten we de veteranenpas aan ruim 26.000 veteranen in werkelijke dienst van Defensie. Na een reeks voorlichtingsbijeenkomsten was dit een nieuwe en belangrijke stap in de richting van erkenning en waardering voor en meer binding met deze groep veteranen.

Om onze kennisfunctie meer te professionaliseren lanceerden we een nieuwe website. Dit leidde niet alleen tot een betere zichtbaarheid van het Veteraneninstituut, maar ook tot een intensievere communicatie met vooral de jongere veteranen.

Veteranen. Onze missie.

Ook rondten we het onderzoek 'Veteraan, hoe gaat het met u?' af, deelden op 10 april kennis over beeldvorming van veteranen tijdens de Veteranenlezing en presenteerden met anderen een prachtig boek over de koopvaardij in oorlogstijd.

Dankzij onze gezamenlijke huisvesting zijn de lijnen met onze partnerorganisaties, zoals het Veteranen Platform (VP) en het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV) – waaronder de Basis – zeer kort. Ook met het Nationaal Comité Veteranendag en vele andere organisaties die zich inzetten in het belang van de Nederlandse veteraan verliep de samenwerking harmonieus.

Voor het komende jaar ligt de focus op het verder verankeren van het Veteranenloket binnen de Vi-organisatie, het meer bekend stellen ervan bij relevante stakeholders en het verbeteren van de dienstverlening aan de veteranen en hun omgeving, onder andere door digitalisering waardoor het aanvragen van allerlei diensten makkelijker en sneller zal gaan.

Alles overziend zijn we op de goede weg, maar van tevreden achterover leunen zal geen sprake zijn!

Inleiding

Het Veteraneninstituut (hierna: Vi) voert een belangrijk deel van het door het Ministerie van Defensie vastgestelde veteranenbeleid uit. Jaarlijks leggen we activiteiten vast in een activiteitenplan waaraan een begroting is gekoppeld. Dit jaarverslag biedt een overzicht van de activiteiten van het Vi in het jaar 2014.

Veteraneninstituut

Werkzaamheden worden binnen het Vi uitgevoerd door een staf en drie afdelingen: Het Veteranenloket, het Kennis- en onderzoekscentrum en de afdeling Communicatie en Maatschappelijke Erkenning.

Het Veteranenloket kent drie functies, te weten receptie, zorgcoördinatie en dienstverlening. Voor deze functies heeft het Veteraneninstituut een 10-tal medewerkers zelf in dienst en een twintigtal medewerkers op detachingsbasis. De receptie behandelt het inkomend telefoon- en mailverkeer en de brievenpost. De receptie leidt zorgvragen door naar sectie zorgcoördinatie en dienstverleningsvragen naar sectie dienstverlening. Zorgcoördinatie neemt contact op met de cliënt en zorgt er voor dat zijn/haar zorgvragen op de juiste plek belanden en zorgvuldig behandeld worden. De zorgcoördinator blijft gedurende de gehele behandelperiode het aanspreekpunt voor de veteraan. De zorgvragen kunnen van materiële aard zijn en/of een meer psycho-sociaal karakter hebben. Dienstverlening verstrekt veteranenpassen, levert diensten die aan de veteranenpas zijn gekoppeld en ondersteunt de organisatie administratief rondom veteranenactiviteiten in de volle breedte.

Medewerkers van het Kennis- en onderzoekscentrum (KOC) zijn verantwoordelijk voor het beantwoorden van vragen (intern/extern), voor het verzamelen, analyseren, bewerken en naar doelgroepen en partners uitdragen van kennis en voor het uitvoeren, begeleiden, ondersteunen en stimuleren van onderzoek naar voor het veteranenbeleid relevante thema's.

De afdeling Communicatie en Maatschappelijke Erkenning (CME) houdt zich onder andere bezig met voorlichting, het organisatorisch en publicitair ondersteunen van veteranen-evenementen en het in de samenleving uitdragen van kennis over veteranen en hun ervaringen. Zodoende vallen de activiteiten van het educatieve programma 'Veteraan in de Klas' onder deze afdeling.

Binnen de staf is vanuit de gezamenlijke Diensten Geestelijke Verzorging (DGV) van de krijgsmacht een coördinerend geestelijk verzorger actief. Ook wordt in opdracht van Defen-

sie het secretariaat gevoerd van de Centrale Adviescommissie Draaginsigne Gewonden (CADIG). Het Vi maakt verder gebruik van zo'n 350 vrijwilligers voor uiteenlopende diensten.

Belangrijke samenwerkingspartners

In het werk voor veteranen staat het Vi niet alleen. De activiteiten worden in veel gevallen ontplooid in samenwerking met belangrijke partners, zowel binnen als buiten Defensie. We noemen in het bijzonder onze collega's van het Uitvoeringsbedrijf Veteranen, Reservisten en Decoraties (UVRD Defensie), het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV), het Veteranen Platform (VP), de Basis, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslandoffers (BNMO), de Stichting Nederlandse Veteranendag (NLVD), het Nationaal Comité Nederlandse Veteranendag en de Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek (RZO).

Ook de contacten met onder andere de Inspecteur der Krijgsmacht (IGK, tevens Inspecteur der Veteranen), de samenwerkende Veteranen Ontmoetingscentra (VOC's), het vfonds, de Oorlogsgravenstichting (OGS), het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 Wageningen, Stichting Data Archiving and Networked Services (DANS), het Nederlands Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD), het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH), de Nederlandse Defensie Academie (NLDA), de afdeling Trends, Onderzoek en Statistiek (TOS Defensie), Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek (KTOMM), het Nationaal Militair Museum (NMM) en COGIS (kennisinstituut voor de sociale en psychische gevolgen van oorlog, vervolging en geweld) zijn bijzonder waardevol.

Tot slot heeft de Stichting Waardering Erkenning Politie (WEP) zich breed georiënteerd in veteranenland. WEP maakte daarbij regelmatig gebruik van de kennis van het Vi. Op initiatief van het vfonds kwamen alle bij deze ontwikkeling betrokken partijen ook in 2014 een aantal malen bijeen en zijn diverse samenwerkingsinitiatieven ontplooid. De activiteiten rond de zogenaamde Freedom Trail zijn hiervan bijvoorbeeld een spin off.

1. Veteranen. Onze missie.

‘Veteranen. Onze missie.’ Zo luidt ons motto. Op zowel materieel als immaterieel vlak zetten wij ons in voor veteranen en hun naaste omgeving. In dit hoofdstuk leest u hoe wij dit in 2014 vormgaven.

Wat is het Veteranenloket?
Als uitwerking van de opdracht zoals vastgelegd in de Veteranenwet en het Veteranenbesluit, opende het Veteranenloket op 11 juni 2014 zijn deuren. Het loket, dat is ondergebracht bij het Vi, is hét aanspreekpunt voor alle veteranen, oorlogs-, dienstslachtoffers en hun relaties en biedt toegang tot zorg en dienstverlening van het Ministerie van Defensie, het Vi, het LZV, het ABP en het VP, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. Voor acute zorgvragen is het loket ook buiten kantooruren bereikbaar.

1.1 Veteranenloket

Opzet Veteranenloket

Waar tot 11 juni 2014 veteranen bij het ABP zorgloket, het Militaire Oorlogs- en Dienstslachtoffers zorgloket (MOD), bij het Centraal Aanmeldpunt (CAP) en de afdeling dienstverlening van het Veteraneninstituut aanklopten voor vragen, werd vanaf 11 juni het Veteranenloket aanspreekpunt voor alle vragen. Omdat het Veteranenloket conform de Veteranenwet is ondergebracht bij het Vi, had dit in de aanloop naar de opening vergaande organisatorische consequenties. De banden met het Ministerie van Defensie, het LZV, het ABP en het VP zijn geïntensiveerd, er is een structuur neergezet en er zijn nieuwe personeelsleden aangenomen en gedetacheerd (zie hoofdstuk Vi Intern).

Met betrekking tot de communicatie ontwikkelden wij in samenwerking met de werkgroep ‘Communicatie Veteranenloket’ diverse middelen en producten. Na de keuze voor huisstijl en ‘tone of voice’ zijn onder meer de website veteranenloket.nl, een folder en mailingen naar verwijzers, veteranen en dienstslachtoffers geproduceerd. Aan de diverse (veteranen)organisaties zijn teksten en nieuwe logo’s aangeleverd, zodat de naam en het telefoonnummer snel bekend werden. Ook zijn er in samenwerking met de andere partijen achter het Veteranenloket diverse voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor onder andere nuldelijnschelpers.

Vragen

Het Veteranenloket is gestart met het aanbod aan iedere veteraan om al zijn vragen die samenhangen met de uitzending

of veteranenstatus te stellen aan dit loket. Veel veteranen hebben de weg naar het loket inmiddels gevonden. De meeste vragen van de veteranen hadden betrekking op praktische zaken als het aanvragen van een veteranenpas, dagkaarten voor de trein, informatie over een reünie en de Nederlandse Veteranendag. Toch wist ook een groot aantal veteranen met zorgvragen het Veteranenloket te vinden, zoals verzoeken om psychosociale hulp, informatievragen over voorzieningen of uitkeringen, of gewoon een behoefte aan een luisterend oor.

Cijfers

Sinds 11 juni heeft de telefoon (088-3340000) van het Veteranenloket roodgloeiend gestaan: 4.557 telefoontjes hebben wij beantwoord, waarvan er 1.085 betrekking hadden op zorg en 3.472 op algemene dienstverlening. De receptie Vi (088-3340050) heeft verder 5.277 telefonische aanmeldingen beantwoord.

De grootste drukte aan het Veteranenloket was er in de eerste dagen na de opening op 11 juni. Ook juli en augustus waren nog erg druk, waarna zich vanaf september een daling in het aantal telefoontjes voordeed. De zorgtelefoontjes hebben we in 96% tot 100% van de gevallen binnen 60 seconden kunnen beantwoorden (de norm is 90% binnen 60 seconden). Dat is in de maanden juni en juli, en in mindere mate ook in augustus wel ten koste is gegaan van de snelheid van beantwoording van de overige telefoontjes over algemene dienstverlening. In juni konden we in 60 tot 70% van

die gevallen binnen 60 seconden de telefoon beantwoorden, in juli en augustus oplopend naar 85% tot 90% of meer in september en volgende maanden.

In diezelfde periode van 11 juni tot en met 31 december 2014 hebben we in totaal 2.265 e-mails via info@veteranenloket.nl afgehandeld, waarvan 937 e-mails met zorgvragen en 1.328 e-mails met overige vragen. Opvallend was dat veel e-mails, rond de 5%, zijn ontvangen van veteranen die in het buitenland wonen.

In de periode van 11 juni tot en met 31 december heeft het Veteranenloket 1.413 zorgvragen doorgezet naar zorgcoördinatie, hetgeen ervoor zorgde dat op 31 december 1.302 zorgplannen in behandeling waren bij zorgcoördinatie. Ruwweg 50% van de zorgvragen waren van psychosociale aard, de overige 50% van de zorgvragen hadden vooral een materieel karakter.

Cliënten worden vanaf 11 juni 2014 ook geregistreerd en gevolgd in het Cliënt Volgstelsel van het Veteranenloket. Hiermee is invulling geven aan de opdracht zoals die is vastgelegd in de Veteranenwet en het Veteranenbesluit. Zo kan op elk gewenst moment worden aangegeven waar de veteraan in het bekende circuit zich bevindt.

Afhandeling vragen

De zorgvragen van materiële aard worden naast de zorgvragen van psychosociale aard door de zorgcoördinator bewaakt op een zorgvuldige afdoening. In veel gevallen betreffen dit verzoeken aan ABP, UWV of een gemeente. Ook is in een aantal gevallen schuldhulp geboden, ondersteuning gegeven bij re-integratie, hulp bij (her)huisvesting of anderszins.

De psychosociale zorgvragen zijn (ook) altijd doorgeleid naar gespecialiseerd maatschappelijk werk van Stichting de Basis. Een deel daarvan wordt aansluitend ook doorgeleid voor behandeling bij een 2e lijn-instelling binnen het LZV. Het grote aantal doorverwijzing en daardoor toenemende werklust voor de zorgcoördinatoren heeft geleid tot een uitbreiding van de personele capaciteit van zorgcoördinatie, omdat ook aan cliënten die zijn doorgeleid naar de 1e en 2e lijn geestelijke gezondheidszorg een zorgcoördinator is toegewezen. Ook hebben zorgcoördinatoren in voorkomende gevallen een beroep gedaan op de inzet van nuldelijnschelpers van het nuldelijnsondersteuningssysteem veteranen en/of van geestelijke verzorgers die in dienst zijn van het Ministerie van Defensie.

In voorkomende gevallen, eenmaal per maand, meldt zich een veteraan in werkelijk dienst bij het Veteranenloket. Deze aanmeldingen zetten we door naar de zorgcoördinator van het betreffende Operationele Commando (OPCO), tenzij de zorgvraag een acuut karakter heeft, waarna de aanmelding doorgezet wordt naar het DienstenCentrum Bedrijfsmaatschappelijk Werk van het Ministerie van Defensie (DCBMW,

zie ook hieronder) en in CC naar de zorgcoördinator van het betreffende OPCO.

Samenwerking de Basis en DCBMW

Het Veteranenloket werkt nauw samen met Maatschappelijk Werk van Stichting de Basis (de Basis) en het DCBMW. DCBMW bemenst het Veteranenloket buiten de kantooruren. Gemiddeld ontvangt DCBMW één tot twee telefonische aanmeldingen per nacht/weekend. In veel gevallen is het contact met DCBMW door de veteraan van dien aard dat betrokkene de volgende werkdag na overdracht aan het Veteranenloket door een zorgcoördinator van het Veteranenloket gebeld kan worden om de benodigde vervolgspraken te maken en behoeft geen crisisdienst ingeschakeld te worden. Overdag zet de receptie van het Veteranenloket acute aanmeldingen door naar het interne Basis Aanmeldpunt van de Basis (BAP) van het LZV om direct een maatschappelijk werker aan de lijn te krijgen. De samenwerking tussen de drie organisatie verloopt naar wens. Via frequent ad-hoc overleg en een uitvoeringsoverleg iedere drie maanden vindt afstemming plaats tussen alle betrokken organisaties.

Indien een veteraan expliciet de wens uit om begeleid te worden door een maatschappelijk werker vanuit DCBMW wordt die wens ingewilligd. In het verslagjaar is dat drie keer gebeurd.

De ervaringen die in 2014 met de werking van het Veteranenloket zijn opgedaan, zullen in medio 2015, een jaar na de opening, geëvalueerd worden en waar nodig leiden tot aanpassing van werkprocessen.

1.2 Investeren in de nuldelijn

Geestelijke verzorging

Geestelijk verzorgers werken volgens het concept van de nuldelijn. Veteranen hoeven bij hen geen afspraak te maken. Zij treffen hen op de werkvloer, op bijeenkomsten en tijdens veteranenactiviteiten en herdenkingen. Vanuit Defensie werkten er in 2014, onder een coördinator die vanuit het Vi in Doorn werkt, drie geestelijk verzorgers verspreid over Nederland (Noord, Midden en Zuid). Zij voerden individuele gesprekken in hun eigen regio en begeleidden groepen veteranen. Ook waren zij regelmatig aanwezig bij herdenkingen en evenementen, hielden een toespraak of bezochten veteranencafés en reünies.

Het netwerk van de geestelijk verzorgers buiten dienst bestond in 2014 uit twintig mensen die als vrijwilliger onder contract staan van het Vi. Zij bezochten in totaal gemiddeld tien keer per maand een veteranencafé. Daarnaast bezoekt een GV'er van Defensie iedere maand minimaal een keer een van de Veteranen Ontmoetingscentra in Nederland.

Bloemlegging bij het Monument voor Vredesoperaties

Voor de zevende keer werd dit jaar de Fakkeltocht in Roermond georganiseerd. De tocht wordt gehouden op de vrijdag in oktober die het dichtst bij de Dag van de Verenigde Naties ligt en is speciaal bedoeld voor nabestaanden van Nederlandse militairen die tijdens een vredesmissie om het leven zijn gekomen. De nabestaanden nuttigen gezamenlijk een broodmaaltijd en worden uitgenodigd om deel te nemen aan een herdenkingsbijeenkomst in de kapel, een moment van stilte en bloemlegging bij het Monument voor Vredesoperaties en een nazit in het Generaal Spoorpaviljoen. Bij al deze activiteiten staan het herdenken en het lotgenotencontact centraal. Dit jaar namen zo'n tachtig mensen deel. De Fakkeltocht is een samenwerkingsverband tussen de Diensten Geestelijke Verzorging bij de Krijgsmacht, het Vi en de Stichting Landelijke Thuisfronten.

Bijzondere aandachtsgebieden in 2014

Het Vi richtte zich in 2014, evenals het jaar ervoor, op het gebied van zorg op drie bijzondere aandachtsgebieden.

Ten eerste werkte het Vi mee aan de zogenaamde nuldelijn in de veteranenzorg. De nuldelijn omvat activiteiten van mensen die betrokken zijn bij de directe steun aan veteranen, maar die niet beroepsmatig als zorg- of hulpverlener werkzaam zijn. Hierbij valt te denken aan veteranen en kameraden die steun bieden en hulp verlenen aan andere veteranen, maar ook aan familie en vrienden die contact onderhouden met veteranen die hulp of zorg nodig hebben. Veteranenhelpers zijn veteranen die - veelal vanuit de veteranenorganisatie waarvan zij lid zijn - contact onderhouden met andere veteranen die hulp of zorg nodig hebben. Voor deze laatste groep biedt het Vi, in nauw overleg met het VP, de gezamenlijke

VOC's en in samenwerking met de Basis, trajecten ter ondersteuning en scholing.

Binnen het project 'Versterking nuldelijns-ondersteuning veteranen' worden de opleiding en organisatie van nuldelijns-ondersteuning voor veteranen, militaire diensslachtoffers en hun relaties in een landelijk dekkend systeem vormgegeven. Rond de openingsdatum van het Veteranenloket is hierdoor het aanbod nuldelijns-ondersteuning ook via het Veteranenloket beschikbaar gekomen. Inmiddels is vanuit het Veteranenloket in 27 gevallen een beroep gedaan op deze nuldelijns-ondersteuning. De ervaringen met de inzet van deze vorm van ondersteuning zijn positief. De geboden ondersteuning wordt gekenmerkt door het geven van oprechte aandacht en loopt uiteen van het bieden van een luisterend oor en het vergezellen bij emotionele gesprekken tot aan het helpen bij praktische klusjes en het wekelijks openen van de post om iemand te helpen bij het voldoen aan administratieve verplichtingen.

Een tweede aandachtspunt op zorggebied betrof de terugkeerreizen. In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat groepen veteranen behoefte hebben aan een reis naar het voormalige inzetgebied en deze reizen ook daadwerkelijk uitvoeren. De rol van het Vi bestond ook dit jaar uit het bijdragen in de reis- en verblijfkosten van professionele begeleiding (geestelijk verzorger). In de maanden januari, februari en maart werd er iedere maand een terugkeerreis naar Nieuw-Guinea uitgevoerd. Bij iedere reis was een geestelijk verzorger aanwezig om de deelnemende veteranen te begeleiden. Daarnaast was een geestelijk verzorger toegevoegd aan een groep van de BNMO die in de maand mei een pelgrimstocht naar Santiago de Compostella ondernam.

Het derde aandachtspunt op zorggebied was het begeleid lotgenotencontact (BLC). Programma's voor begeleid lotgenotencontact bieden een uitstekende mogelijkheid om veteranen en hun relaties op een laagdrempelige manier met elkaar en met het Vi/de Basis in contact te brengen (zie Bijlage B voor een overzicht). De Basis verzorgt de bijeenkomsten van deze groepen al jaren op verzoek van het Vi. De belangstelling van de groep oude veteranen neemt als gevolg van de (zeer) hoge leeftijd af. De groep jonge veteranen heeft tegelijkertijd slechts beperkt de gelegenheid om op werkdagen programma's bij te wonen. Om aan de behoefte van deze laatste groep tegemoet te komen, is er voor gekozen de bijeenkomsten dichterbij hun woonomgeving, in de regio, te organiseren. Bovendien zijn meer bijeenkomsten in het weekend ingepland. Doordat ervoor is gekozen in het verslagjaar een deel van het budget in te zetten voor de scholing van veteranenhelpers, was er in zijn totaliteit minder capaciteit voor begeleid lotgenotencontact beschikbaar. Toch kon volledig in de behoefte worden voorzien.

MissieVolbracht.nl

Naar aanleiding van de evaluatie van Missie Volbracht en de komst van het Veteranenloket is er met de stuurgroep

(LZV, Vi, MGGZ, Arq) van Missie Volbracht medio 2014 een gesprek geweest. Daaruit is geconcludeerd dat een aparte website missievolbracht.nl niet leidt tot het gewenste resultaat: (meer)empowerment. Besloten is dat teksten en inhoud op het gebied van empowerment van de website worden geactualiseerd en toegevoegd aan de website van het Veteranenloket. De tool (impactmeter) die we ook graag willen behouden wordt door Arq gewijzigd en wordt in de loop van 2015 aan de website veteranenloket.nl toegevoegd.

Financiële ondersteuning contact veteranen

Het Vi ondersteunde ook dit jaar activiteiten van veteranenorganisaties die als doel hebben sociaal contact te onderhouden -bijvoorbeeld in de vorm van een huisbezoek - met veteranen die daaraan behoefte hebben in verband met bijvoorbeeld verwerkingsproblemen, ziekte of een handicap. Een deel van de kosten wordt tot een vastgesteld maximum vergoed, zoals telefoon-, porto- en reiskosten.

1.3 Dienstverlening

Veteranenpas, Draaginsigne Veteranen en Handboek Veteraan

Alle Nederlandse veteranen hebben recht op een veteranenpas. Het Vi is verantwoordelijk voor de verstrekking hiervan. Lange tijd moesten veteranen bij het verlaten van de militaire dienst zelf hun pas aanvragen. Sinds enkele jaren ontvangen veteranen de pas automatisch bij dienstverlating. Bij hun veteranenpas ontvangen veteranen tevens een Draaginsigne Veteranen en het Handboek Veteraan, waarin alle relevante informatie voor veteranen op overzichtelijke wijze wordt gepresenteerd. Voor een deel werd dit uitgereikt tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten voor veteranen in werkelijke

dienst. Sinds de komst van het Veteranenloket is de informatie uit het handboek ook op de site van het Veteranenloket en het Vi te vinden. Daarom wordt dit Handboek inmiddels niet meer in papieren vorm verstrekt wanneer veteranen hun pas en insigne ontvangen.

In totaal zijn er zo'n 115.000 veteranen in Nederland. Per 31 december 2014 waren er 65.984 postactieve veteranen in het bezit van een veteranenpas. Dat zijn er 338 minder dan op 31 december 2013 (66.322). Eind 2014 hebben 24.147 veteranen in werkelijke dienst van Defensie hun veteranenpas ontvangen. Dat brengt het totale aantal veteranen met veteranenpas in Nederland op 90.131. Dit betekent dat een kleine 25.000 veteranen nog niet in het bezit zijn van een veteranenpas. Deze veteranen kunnen niet automatisch de pas verstrekt krijgen (omdat hiervoor hun toestemming en een pasfoto nodig zijn) en dienen deze derhalve zelf aan te vragen. Twee jaar geleden heeft de minister hen schriftelijk op deze mogelijkheid geattendeerd, maar dat leverde toen niet heel veel aanvragen op. Voor veteranen in werkelijke dienst loopt nog een voorlichtingscampagne om hen op het bestaan van de veteranenpas te attenderen.

Checkpoint

Dit jaar ontvingen veteranenpashouders wederom tienmaal het veteranentijdschrift Checkpoint. Ook achtergebleven partners van overleden veteranen hadden de mogelijkheid om Checkpoint te blijven ontvangen. Veteranen in werkelijke dienst van Defensie kunnen het blad kosteloos in digitale vorm ontvangen middels een applicatie (app) voor smartphones en tablets of via de PC. Naast de digitale en gedrukte versie van Checkpoint is er ook een gesproken versie van het blad beschikbaar. Tevens is er een beperkt aantal betalende abonnees en ontving een aantal relaties het blad 'om niet'.

Themanummers Checkpoint 2014

Maand	Thema
Januari/februari	Uniformen en tenues
Maart	Beeldvorming en censuur
April	Brothers in Arms, Brothers on Bikes
Mei	Krijgsgevangen in WO II
Juni	Dapperheidsonderscheiding: Lust of last?
Juli/augustus	Eerste Wereldoorlog: na een eeuw nog niet vergeten
September	Market Garden groots herdacht
Oktober	70 jaar MARVA en andere jubilea
November	Seksuele relaties tijdens een missie
December	Nabestaanden over hun verlies

De gedrukte oplage bedraagt 67.000, digitaal werden er maandelijks zo'n 2.500 gedownload en zijn er ongeveer 200 betalende abonnees. Van de 63.000 'oude' veteranenpashouders heeft inmiddels 10% de digitale versie (de meesten via de app) gedownload of gelezen en dat loopt in de pas met de ontwikkeling bij andere grote bladen. De introductie van de digitale Checkpoint was met name gericht op de groep van 30.000 veteranen in werkelijke dienst. Deze groep is bij de uitreiking van de veteranenpas in december 2014 door middel van een mailing gewezen op deze mogelijkheden.

Twee medewerkers van het Vi maakten in 2014 deel uit van de redactie. Daarnaast verzorgde het Vi de inhoud van de rubriek 'Van Doorn tot Den Haag' en leverden medewerkers diverse artikelen en boekbesprekingen.

Vrij vervoer

Voor het bezoeken van de veteranendagen van de operationele commando's en de jaarlijkse herdenking bij het Indiëmonument in Roermond zijn ook in 2014 aan bijna 6.500 veteranen vrij vervoersbewijzen ter beschikking gesteld. Op aanvraag werden tevens twee dagkaarten verstrekt voor de reis naar veteranenbijeenkomsten met een meer persoonsgebonden karakter, zoals een reünie van de eigen eenheid of een bezoek aan de (lokale) veteranendag. Zie bijlage A voor een volledig overzicht van verstrekte vrij vervoerkaarten.

In januari 2014 is het Vi overgegaan tot de verstrekking van OV-chipcards. Tevens is de discussie gestart over de toekomst van deze kaart, mede met het oog op het gewijzigde productaanbod van de OV-bedrijven. Over 2014 is het verstrekt aantal kaarten nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren.

Internet

Veteranenpashouders kunnen een gratis e-mailaccount en website aanmaken. Op 31 december hadden 14.661 veteranen een @veteranen.nl e-mailaccount en 193 veteranen een veteranen.nl-website. Gezien het lage animo voor een veteranen.nl-website is besloten deze dienst vanaf december 2014 niet meer aan te bieden. De dienst van het aanbieden van e-mailaccounts (@veteranen.nl) wordt geëvalueerd.

Overige faciliteiten

Vanaf 2012 kunnen postactieve veteranen meedoen aan een aantal militaire kampioenschappen. Het Vi verzorgt hierover de communicatie en inschrijving van veteranen. In 2013 was er een totaal van 47 inschrijvingen, verspreid over 9 disciplines. In 2014 waren er 36 aanmeldingen, verdeeld over 11 aangeboden sporten. Om de kampioenschappen beter onder de aandacht te brengen bij de doelgroepen plaatsen we tegenwoordig de aankondigingen prominenter op onze site en besteden we in de sociale media meer aandacht aan de mogelijkheid tot deelname.

Veteranen konden ook dit jaar naast bovenstaande faciliteiten profiteren van uiteenlopende voordelen op het gebied van onder andere boeken, cd's, voeding, verzekering, auto en

motor. Op de Vi-website, via sociale media en in Checkpoint maakten we melding van deze voordelen.

Voorbeelden van veteranenvoordelen:

- Het eerste jaar gratis toegang tot het Nationaal Militair Museum (11 december geopend)
- Gratis naar de 50PlusBeurs
- Gratis bekijken van de film Railway Man in de bioscoop
- Met korting een speciaal veteranenarrangement in een van de vijf veteranenhotels
- Vele uiteenlopende voordelen gekoppeld aan Voordelen-gids.eu

1.4 Voorlichting en activiteiten

Voorlichting aan veteranen in werkelijke dienst van Defensie

Voor de groep veteranen die binnen Defensie werkzaam is, is het belangrijk te weten wat hun veteranenstatus inhoudt en wat het Vi voor hen kan betekenen. In 2013 is dan ook gestart met een grote inhaalslag met voorlichtingspresentaties bij de verschillende operationele commando's (OPCO's). In 2014 zijn we verder gegaan met deze presentaties. Deze presentaties maakten veelal deel uit van een ceremonie waarbij de eigen commandant een introductie deed en waarna het Vi zijn presentatie hield. Daarna ontvingen de veteranen hun Draaginsigne Veteranen en eind november ontvingen zij per post hun Veteranenpas. De inhaalslag is in 2014 bijna geheel afgerond. De defensieonderdelen bekijken op dit moment hoe voorlichtingen ingepland kunnen worden in of om het opwerktraject voor een uitzending.

Het Vi geeft verder structureel voorlichting aan militairen die de dienst verlaten. Dit jaar waren er zo'n negen bijeenkomsten, door de OPCO's geïnitieerd. In 2015 gaan voorlichtingen voor dienstverlaters 'paars' georganiseerd worden.

Voorlichting aan veteranen uit dienst

Voor voorlichtingsactiviteiten van het Vi wordt veelvuldig gebruik gemaakt van vrijwilligers. Medewerkers en vrijwilligers van het Vi waren in 2014 - al dan niet met een voorlichtingsstand - aanwezig bij uiteenlopende activiteiten; van (lokale) veteranendagen en veteranendagen van de diverse OPCO's tot reünies en herdenkingen, veteranencafés en openingen van veteraneninloophuizen. Veteranen en andere belangstellenden konden met hun vragen bij de medewerkers terecht. Soms hield een medewerker een lezing of toespraak.

Vi-website en sociale media

Op 6 november lanceerden we onze nieuwe corporate website. Via deze weg informeren we bezoekers (veteranen, de sociale 'schil' rondom de veteraan en overige stakeholders) over onder andere de missies, de verhalen voor en door veteranen, de diensten van het Vi, de aanbiedingen, nieuws en veteranenactiviteiten. De site veteraneninstituut.nl is in 2014 138.857 keer bezocht. Het aantal dagelijkse bezoekers

Vi online

varieerde van 500 tot maar liefst 42.000. Het gemiddelde kwam op 2.479 bezoekers per dag. Dit is een substantiële stijging van het aantal bezoekers sinds de lancering van de vernieuwde website.

Het aantal bezoeken en likes op de Vi-facebookpagina is in een jaar sterk gestegen (verdubbeld) van 1.939 naar 4.372. Het aantal volgers van het Vi op Twitter is in een jaar gestegen van 750 naar 1.128.

2. Waardering bevorderen

Het Vi werkt op diverse wijzen aan het beïnvloeden van het beeld van veteranen in de samenleving en het bevorderen van de waardering voor veteranen.

Veteraan in de Klas in de praktijk

Veteranen in de Klas

Leerlingen van het voortgezet onderwijs en de bovenbouw van de basisschool krijgen via het educatief programma 'Veteraan in de Klas', dat het Vi uitvoert onder auspiciën van de Stichting NLVD, de kans een veteraan te ontmoeten.

Het aantal bereikte leerlingen is dit schooljaar wederom gegroeid. Dit schooljaar (2013-2014) zijn er in totaal 23.371 leerlingen bereikt met het verhaal van een gastspreker. Dit is een stijging van 9.104 leerlingen ten opzichte van het vorige schooljaar (2012-2013). Het nieuwe schooljaar (2014-2015) is al enkele maanden bezig en de groei zet krachtig door.

Een deel van de projectcoördinatie is toevertrouwd aan vrijwilligers in de regio. Belangrijke taken van de vrijwilligers in de regio's zijn het onderhouden van de reeds bestaande contacten met scholen en het werven van nieuwe scholen. Om veteranen klaar te stomen voor inzet in hun regio, is in 2013 een inhaalslag gestart met het trainen van gastsprekers. De ambitie is om eind 2015, dankzij een netwerk van regiocoördinatoren, een landelijke dekking te verwezenlijken en een grotere diversiteit aan missies onder de gastsprekers te hebben.

Bijzondere samenwerkingsverbanden/ projecten

Zoals eerder genoemd, zijn de eerste maanden van het lopende schooljaar bijzonder goed verlopen. In september werkten we samen met Plein23, een bureau ten behoeve van de cultuureducatie in Veghel en omgeving. Op hun verzoek hebben wij de scholen aldaar een gastles van een veteraan aangeboden in het kader van 70 jaar bevrijding. De respons was overweldigend en we zullen deze scholen warm houden voor het opnemen van gastlessen in het lesrooster. Wanneer we het in de tabel hebben over bijzondere verzoeken, dan vallen daar gastlessen bij onder andere de scouting en musea en op festivals onder. Zo hadden wij in juni de eer om drie maal aan te schuiven tijdens het Karavaan Festival en heeft een van onze gastsprekers dit zelfs geopend. Ook dit jaar zijn weer veel gastsprekers ingezet tijdens de Bevrijdingsfestivals op 5 mei.

Media

Vanaf begin 2014 wordt er actief gewerkt met een agenda om op een gestructureerde manier regelmatig inhoudelijke thema's en onderwerpen onder de aandacht te brengen. De nieuwe website ging in november live. Deze site bood een

Cijfers schooljaar 2012-2013 (september 2012 tot en met augustus 2013)	
bereikte scholen	167
aantal gastlessen	423
bereikte leerlingen	10.964
aantal ingezette gastsprekers	59
aantal bijzondere verzoeken	72
bereikte leerlingen	3.303
veteranen ingezet bijzondere verzoeken	36
totaal bereik: 10.964+3.303	14.267

betere structuur om nieuwe inhoud goed te presenteren. Naast (online) publicaties, vragen we twee keer per jaar actief aandacht in de media voor een relevant persbericht.

Mediamomenten waarop we veel aandacht hebben gegerend:

- In februari rond muziek (de tiende van Tijd en Q-Music 'ask me anything')
- In maart uitgebreid artikel (met foto's) over PTSS
- In april rond de publicatie van het boek 'De Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd', waaraan het Vi een substantiële redactionele en financiële bijdrage leverde (aandacht onder andere bij Blauw Bloed, Radio 1 en Omroep Max)
- Rondom 4/5 mei, met name rondom de bevrijdingsfestivals (lokale, regionale en landelijke media (o.a. Radio 1, Spits BNR nieuwsradio, Trouw, de Stentor)
- Opening van het Veteranenloket (11 juni)
- November/ december: over veteranen op de arbeidsmarkt

Cijfers schooljaar 2013-2014 (september 2013 tot en met augustus 2014)	
bereikte scholen	365
aantal gastlessen	1.015
bereikte leerlingen	18.144
aantal ingezette gastsprekers	129
aantal bijzondere verzoeken	83
bereikte leerlingen	5.227
veteranen ingezet bijzondere verzoeken	43
totaal bereik: 18.144+5.227	23.371

(o.a. onderzoeksresultaten in De Telegraaf en andere media gepubliceerd ('Veteranen geliefd op arbeidsmarkt') en online diverse verhalen

- December: aanloop naar de actie 'kerstgreet aan veteranen' van De Telegraaf. O.a. aandacht voor uitkomsten van het opinieonderzoek en voor het programma Veteraan in de Klas
- Publieke opinieonderzoek (De Telegraaf, Radio Nostalgie op 5 en 12 december)

Veteranendagen: nationaal en lokaal

Sinds 2005 vindt jaarlijks de Nederlandse Veteranendag plaats in Den Haag. Bovendien worden er elk jaar meer regionale en lokale veteranendagen georganiseerd. Hoewel de organisatie van de Nederlandse Veteranendag in handen ligt van de Stichting NLVD - sinds 28 juni het Nationaal Comité NLVD - is ook het Vi op vele manieren bij dit grootschalige evenement betrokken, zowel in de voorbereiding als op de dag zelf als in de evaluatie.

Nederlandse Veteranendag

Speeddaten met een veteraan

Vanaf september is een medewerker om de week bij de Stichting NLVD als lid van het campagne team van de Nederlandse Veteranendag. Naast overleg over de dag zelf is er met de Stichting NLVD met regelmaat contact over gezamenlijke projecten als de 50PlusBeurs en jaarlijkse Veteranenlezing.

Niet alleen zetten wij ons in voor de Veteranendag, ook op lokaal niveau ondersteunen we gemeenten en provincies. Lokale veteranendagen geven veteranen het gevoel dat zij gewaardeerd worden en zijn dus erg belangrijk. Vertegenwoordigers van vele gemeenten kwamen in januari op het Vi bijeen voor het jaarlijkse symposium 'Lokale en regionale veteranendagen: inspiratie en 'best practices'. Samen met de Stichting NLVD bood het Vi gemeenten ondersteuning en inspiratie bij het organiseren van de eigen veteranenactiviteiten. Het afgelopen jaar zijn er 308 aanvragen van gemeenten binnengekomen voor adreslijsten voor het versturen van uitnodigingen voor een lokale of regionale veteranendag. Een totaal van 91.238 adressen is aan hen verstrekt. Op veertig van deze lokale veteranendagen was het Vi op verzoek van de gemeente vertegenwoordigd.

Nijmeegse Vierdaagse

Tijdens de 98e Internationale Vierdaagse Afstandsmarsen Nijmegen liepen ook dit jaar veteranendetachementen mee. Naast een detachement van Dutch Military Veterans (DMC), de UNIFIL Wandelgroep en veteranen in actieve dienst van Defensie, wandelden vijftig veteranen en enkele familieleden en vrienden mee in shirt van het Vi. De deelnemers waren tussen de 19 en 86 jaar oud. De directeur van het Vi toonde op de tweede dag, woensdagochtend om 4.00 uur, de veteranen zijn respect als een van de 'Saluting Officers' bij Kamp Heumensoord.

Erecouloir op de Dam en Speeddaten op 5 mei

Op verzoek van en in nauw overleg met het Nationaal Comité 4 en 5 mei is het Vi al enige jaren betrokken bij verschillende onderdelen van de herdenking en viering van 4 en 5 mei in Nederland. Zo regelt het Vi – in samenwerking met het VP – de veteranen die deelnemen aan het erecouloir op de Dam en zijn we officieel aanwezig bij diverse herdenkingen.

Ook hebben we de deelname aan de Bevrijdingsfestivals op 5 mei verder uitgebreid. Sinds twee jaar werken we samen

met het Landstede College voor het lokale initiatief 'speeddaten met een veteraan' in Zwolle. Wegens het succes aldaar, besloten we in 2014 het concept zelfstandig uit te rollen in meer regio's. In 2014 kon het publiek daarom ook 'Speeddaten met een Veteraan' in Assen, Den Bosch en Haarlem.

De dagen 4 en 5 mei zijn communicatief goede momenten om over veteranen en hun inzet en ervaringen te vertellen. Herdenken en vieren van vrijheid zijn onderwerpen die in heel Nederland op dat moment centraal staan. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei ontplooit daarvoor zeer veel initiatieven. Het Vi wil sterker inhaken op die initiatieven en de veteranen, hun inzet en ervaringen bredere bekendheid geven. De doelgroepen (de bezoekers van de festivals bijvoorbeeld) zijn redelijk divers. Van (jonge) veteranen, partners, kinderen, actief dienende militairen, tot (overwegend) jongeren.

Veteranenlezing

Op donderdag 10 april vond in het Instituut voor Beeld en Geluid (Hilversum) de jaarlijkse Veteranenlezing plaats, die het Vi samen met de Stichting NLVD heeft georganiseerd. Dit jaar was het thema 'beeldvorming van veteranen in de samenleving'. De journalist en programmamaker Ad van Liempt was dagvoorzitter. Na een inleiding van militair-historicus Christ Klep en een paneldebat verzorgde luitenant-generaal Mart de Kruif, commandant landstrijdkrachten, de hoofdlesing. Met ongeveer 150 gasten was de zaal goed gevuld.

Digitale nieuwsbrief

Via onze maandelijkse digitale nieuwsbrief attenderen wij veteranen en overige belangstellenden op actuele ontwikkelingen, conform de hoofdtrubrieken op de website. In 2014 verschenen er elf digitale nieuwsbrieven, die aan ruim 3.000 abonnees zijn verzonden.

Factsheets

Een middel dat wij inzetten om kennis over specifieke thema's te communiceren is de factsheet. In 2014 zijn nagenoeg alle bestaande factsheets in een nieuw sjabloon – aansluitend bij de vernieuwde huisstijl – opgemaakt en geactualiseerd.

Verder

Ten behoeve van de erkenning en waardering in de samenleving voert het Vi diverse voorlichtingsactiviteiten uit. Zo stonden wij bijvoorbeeld, net als voorgaande jaren, samen met de Stichting NLVD en het VP met een grote stand op de 50PlusBeurs. Van 16 tot en met 20 september werd deze stand bemand door medewerkers en vrijwilligers. Niet alleen veteranen konden bij deze stand terecht, ook het beurspubliek kon op deze manier kennismaken met de Nederlandse veteranen en het Vi. Het veteranenevenement op de zaterdagmiddag werd goed bezocht.

In het kader van het uitdragen van ervaringen van veteranen is de afgelopen jaren steun geboden aan filmmaker Kees

Maaswinkel bij het maken van drie delen van de documentaire 'Hell Ships'. In 2013 is het derde deel van deze documentaire (Birma/Thailand) opgeleverd. Met nog een aantal kleine aanpassingen ging de film in maart 2014 in première op Bronbeek voor alle betrokkenen en veteranen die werkten aan de Birma spoorlijn. Centraal staat het indrukwekkende verhaal van de schepen waarmee tijdens de Tweede Wereldoorlog in de Stille Oceaan geallieerde krijgsgevangenen en Aziatische dwangarbeiders werden getransporteerd. Vele van deze schepen werden door geallieerden tot zinken gebracht.

Ook was het Vi betrokken bij voorbereidingen op de Freedom Trail, een sportief evenement dat in juni 2014 door de Stichting WEP en het Vi werd uitgevoerd. Deelnemers verplaatsten zich op motoren, de fiets, te voet of zwemmend langs een deel van het traject Normandië-Berlijn (Freedom Trail) en vestigden er zo de aandacht op dat 70 jaar geleden de Geallieerde landing in Normandië plaatsvond, als opmaat naar de bevrijding van West-Europa. De directeur van het Vi was getuige van het vertrek uit Normandië. Vrijwilligers van het Vi zorgden tot de finish bij Strand Nulde op 6 juni voor logistieke ondersteuning.

In 2014 vierde de Koninklijke Landmacht zijn 200-jarig bestaan op uiteenlopende wijze. Het Vi ondersteunde de KL hierbij, onder meer in het voor veteranen helpen beschikbaar stellen van het jubileumboek (met steun van het vfonds) en in de voorbereiding van de tweedaagse fietstocht 'Waterloo-Utrecht' die luitenant-generaal Mart de Kruif, zijn ondercommandanten, enkele veteranen en een paar prominente (oud-) sporters als Jan Janssen, Erben Wennemars en Marianne Vos op 21 en 22 april volbrachten. Analoog daaraan heeft het Vi ook steun geleverd aan de voorbereiding op een fietstocht van Doorn naar Sarajevo die leden van Wounded Warriors NL in 2015 gaan volbrengen.

Op het gebied van waardering heeft het Vi ook diverse malen bemiddeld dan wel initiatief genomen om de (postume) uitreiking van onderscheidingen aan veteranen te helpen realiseren en heeft het Vi enkele veteranenprojecten van foto's realiseren.

Tot slot hadden we waardevolle contacten we met de Vaste Kamercommissie Defensie, in de vorm van werkbezoeken, het op verzoek verstrekken van advies en een bezoek van Veteranenloketmedewerkers aan de Tweede Kamer.

3. Hét kennisinstituut

Het Vi heeft onder ander als doel te fungeren als hét kennisinstituut over veteranenthema's in de richting van belanghebbenden bij en belangstellenden in het veteranenbeleid, zowel nationaal als internationaal.

Het verwerven en verspreiden van kennis gebeurt op twee manieren: in algemene zin, op initiatief van het Vi zelf en op verzoek van anderen, gericht op het beantwoorden van vragen die door anderen aan het Vi gesteld worden. Het Vi gaat zorgvuldig na welke vragen leven bij de relaties van het Vi en bij welke personen en welke bronnen kennis te halen is die een antwoord geeft op deze vragen. Op deze manier wordt de behoefte aan kennis die bij verschillende instellingen, organisaties en personen leeft, systematisch in kaart gebracht. Dit maakt het mogelijk om een concreet aanbod te formuleren dat gericht is op de vragen die in de omgeving leven. Het onderzoek wordt zelfstandig uitgevoerd, of in samenwerking met andere partijen.

3.1 Onderzoeken en projecten

Net als in voorgaande jaren lag het accent binnen het onderzoek op het peilen van wensen en opvattingen van veteranen, het vastleggen van hun ervaringen, het ondersteunen van zorg en de verhouding tussen veteranen en samenleving. De resultaten van de meeste onderzoeken zijn inmiddels te vinden op onze website (veteraneninstituut.nl).

Wensen en behoeften van veteranen

Het Vi is in december 2010 gestart met het samenstellen van een veteranenpanel. Daarvoor zijn in eerste instantie de geregistreerde veteranen uit het veteranenpasbestand van het Vi benaderd die zijn uitgezonden vanaf de missie naar Libanon (1979) tot aan de meest recente missie. Het doel van dit panel is om regelmatig opvattingen van veteranen te peilen om beter zicht te krijgen op hun wensen en behoeften. In 2014 is de vijfde peiling van het veteranenpanel afgerond. Deze peiling had de dienstverlening door het Vi als onderwerp. De responderende veteranen (bijna 50 procent) gaven het Vi over het algemeen een ruime voldoende en gaven ook aan waar diensten in hun ogen soms voor verbetering vatbaar zijn, zoals de afhandeling van e-mails.

Omdat de respons binnen het veteranenpanel het afgelopen jaar is afgenomen en de uitkomsten van het veteranenpanel op sommige belangrijke onderdelen onvoldoende representatief zijn, is in 2014 besloten te stoppen met dit onderzoeks-

instrument en voortaan met 'klassiek' vragenlijstonderzoek onder een steekproef veteranen hun ervaringen en opvattingen te meten. Ook dat is in 2014 uitgevoerd (zie project maatschappelijke erkenning).

Uit eerder onderzoek is bekend dat een deel van de veteranen behoefte heeft aan contact met andere veteranen en het uiten van hun veteranenstatus. Verenigingen en reünieverbanden kleuren niet voor niets de veteranenwereld. In 2014 is het Vi gestart met een verkennend onderzoek naar groepsidentiteit van Nederlandse veteranen in relatie tot maatschappelijke erkenning en waardering en de wijze waarop veteranen uiting geven aan hun veteranenidentiteit, inclusief de rol van taal/communicatie daarin. Het is de bedoeling dat deze verkenning in 2015 leidt tot een voorstel voor een promotieonderzoek.

Net als in voorgaande jaren heeft het Vi ook in 2014 gepeild hoe veteranen oordelen over de Nederlandse Veteranendag. Opnieuw bleken veteranen hierover positief gestemd, zoals te lezen valt in de eindrapportage 'Evaluatie Nederlandse Veteranendag 2014'.

Zorgondersteunend onderzoek

In 2014 heeft het Vi op dit onderzoeksgebied flink voortgang geboekt. Om te beginnen is de Onderzoekswijzer Gezondheid en Welzijn geactualiseerd en via de website digitaal toegankelijk gemaakt. Het vragenlijstonderzoek 'Veteraan, hoe gaat het met u?' dat het Vi samen met het Trimbos-instituut in opdracht van de RZO uitvoert is afgerond. Het Vi heeft de respons (47%) verwerkt, de antwoorden op de open vraag geanalyseerd en beschreven en tekstdelen aangeleverd voor de eindrapportage die onder leiding van het Trimbos-instituut wordt voorbereid. Het concept-eindrapport was eind 2014 gereed en is voor commentaar voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Naar verwachting zullen de eindversie van het onderzoeksrapport en de publiekssamenvatting in het tweede kwartaal van 2015 worden gepresenteerd.

Op het gebied van zorgondersteuning is het verzamelen van kennis en informatie over zorgmijders voortgezet, bevindt het afstudeeronderzoek naar CAP-aanmeldingen zich in de eindfase en nam het Vi deel aan de klankbordgroep van het

lopende onderzoek naar zelfdoding onder veteranen (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, RIVM). Verder heeft het Vi met een eindrapport en een publicatie het onderzoek onder nuldelijnschepers naar hun ervaringen en behoefte aan ondersteuning afgerond dat op verzoek van het VP is uitgevoerd. In het verlengde van het project wensen en behoeften heeft het Vi in 2014 ook nog meegewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek 'veteranenbegraafplaats' door Monuta.

In het verslagjaar is verder een begin gemaakt met een omvattend onderzoek naar de relatie tussen inzetervaringen, de gevolgen daarvan en de levensloop van veteranen en is op verzoek van Defensie een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de criteria voor toewijzing van hulphonden aan veteranen.

Ook heeft het Vi samen met de NLDA, de Politie Academie en de Stichting WEP het initiatief genomen voor een medio 2014 gestart literatuuronderzoek naar gevolgen van ingrijpende werkervaringen (militairen en politie) en een verkenning van de wijze waarop eerdere onderzoeksresultaten (kennis) in de diverse opleidingen zijn geïmplementeerd. Dit gezamenlijke onderzoek wordt medio 2015 afgerond met een eindrapportage.

Ten slotte werd het project 'Uw mening, onze missie' van LZV-partner Centrum '45, waaraan het Vi heeft meegewerkt en waarin het perspectief van veteranen en hun partners op zorg werd verkend, afgerond met een eindrapport en een artikel.

Project Veteranen en samenleving

Binnen het project 'Veteranen en samenleving' is in 2014 het onderzoek naar de berichtgeving over veteranen in de Nederlandse dagbladen (Dagbladmonitor Veteranen) afgerond. Het eindrapport is via de Vi-website te raadplegen. Ook is vragenlijstonderzoek (Kerngegevens Veteranen) uitgevoerd naar het gevoel van waardering onder veteranen, hun oordeel over (onderdelen van) het veteranenbeleid, hun ervaringen op de arbeidsmarkt en sociaal-demografische kenmerken. De respons op deze gecombineerde vragenlijst werd verwerkt in een eindrapport die te raadplegen is via onze website en in de vorm van een Checkpoint-artikel dat in januari 2015 verschijnt.

Nauw verwant hiermee is het sinds 2013 lopende verkennende onderzoek naar de positie van veteranen op de arbeidsmarkt (jaartheme), de steun van Defensie aan dienstverlaters en de behoefte aan ondersteuning onder veteranen. Onder meer via het hiervoor genoemde vragenlijstonderzoek, een deelrapportage over ondersteuning door Defensie van een externe onderzoeker en uiteenlopend overleg met kenners van de arbeidsmarkt is dit project in de eindfase gekomen. Het wordt begin 2015 met een eindrapport en een expertmeeting afgesloten.

Het jaarlijkse publieke opinieonderzoek naar waardering voor en opvattingen over veteranen - de Veteranenmonitor - is dit jaar voor het eerste in goede samenwerking met de

Stichting NLVD en de afdeling Trends, Onderzoek en Statistiek (Defensie) opgezet en via TNS/NIPO in drie peilingen (juli, augustus en september) uitgevoerd. Het eindrapport 'Nederlanders aan het woord. Veteranen en Veteranendag 2014', dat op onze website staat, bevestigt de positieve houding t.a.v. veteranen en het brede maatschappelijk draagvlak voor het veteranenbeleid.

Om beter zicht te krijgen op maatschappelijke opvattingen over en beelden van veteranen is de laatste jaren diverse malen media-onderzoek verricht. Ook in 2014 was dat het geval, mede op verzoek van Defensie. Onder leiding van het KOC heeft een externe onderzoeker de berichtgeving over veteranen in de vijf grootste landelijke en de vijf grootste regionale dagbladen onderzocht. De resultaten zijn beschreven in het eindrapport 'Dagbladmonitor Veteranen 2013' dat te raadplegen is via de website.

Interviewcollectie Nederlandse Veteranen

Inmiddels zijn ruim 1.100 verhalen van veteranen op geluidsband vastgelegd. In 2014 is met Data Archiving and Networked Services (DANS) verder gewerkt aan verbeteringen in het technische beheer en het vergroten van de toegankelijkheid van de collectie. Zodoende zijn nu bijna 600 interviews uit de collectie via onze website online te beluisteren. De collectie bevat biografische interviews die gehouden zijn met veteranen van vrijwel alle conflicten en militaire missies waarbij Nederland sinds 1940 betrokken was. Het project zelf is in 2011 afgerond. Af en toe wordt de collectie aangevuld met nieuwe interviews. Zo is de collectie in 2014 aangevuld met enkele interviews met meidagenveteranen, veteranen van de koopvaardij (WOII) en – dankzij steun van het vfonds en de landelijke thuisfrontorganisaties – met interviews van partners van veteranen (thuisfrontproject). Ook zijn er vijftien interviews met humanistisch raadslieden aan de collectie toegevoegd.

Iduna, deelnemer aan het thuisfrontproject, met haar man Ivo

Overige kennisprojecten

Het afgelopen jaar heeft het Vi inhoudelijk, redactioneel en financieel meegewerkt aan het totstandkomen van een boek van de Stichting DdM waarin de rol van de Nederlandse koopvaardij in de Tweede Wereldoorlog voor een breed publiek wordt beschreven. Dit boek is op 16 april 2014 gepresenteerd in Hotel New York (Rotterdam) in aanwezigheid van koopvaardijveteranen, tal van civiele en militaire autoriteiten en enkele journalisten. H.K.H. prinses Margriet nam het 1e exemplaar in ontvangst.

Van vergelijkbare aard is het werk aan een boek over de inzetervaringen in de meidagen van 1940. Dit overzichtswerk, dat in 2015 verschijnt, zal een inleidend hoofdstuk over het verloop van de strijd bevatten en vijf hoofdstukken die grotendeels worden gebaseerd op tientallen interviews met meidagveteranen uit onze eigen interviewcollectie.

In 2014 heeft het Vi ook een manuscript van Indiëveteraan en historicus dr. B. Bouman geredigeerd en het proces van uitgave in gang gezet. Dit boek over de ervaringen van de heer Bouman als officier bij een regiment veldartillerie op West-Java zal naar verwachting medio 2015 uitkomen. Op soortgelijke wijze heeft het Vi ook de voorbereidingen op de uitgave van een manuscript van Nieuw-Guineaveteraan H. Hoogink ondersteund.

Het Vi heeft ten slotte ook kennis en informatie geleverd ten behoeve van de Veteranennota en heeft in nauwe samenwerking met Lardenoye Journalistieke Producties gezorgd voor een bijlage bij deze beleidsnota - de zogenoemde Glossy - waarin een prachtig overzicht van belangrijkste particuliere veteraneninitiatieven wordt gegeven. In 2014 nam het Vi vanuit zijn kennisrol deel aan overleg met onder meer Justitie/KLPD over gevaarlijke eenlingen en terugkerende jihad-strijders.

Vermeldenswaard zijn ook de inhoudelijke ondersteuning van diverse werkstukken/onderzoeken van scholieren/studenten, concept-toespraken en bouwstenen voor toespraken die het Vi heeft geleverd aan diverse civiele en militaire autoriteiten, zoals de burgemeester van Deventer en de commandant van de Luchtmobiele Brigade. Ook verzorgden Vi-medewerkers zelf lezingen op (lokale) veteranenbijeenkomsten, bijvoorbeeld in Purmerend en Waalwijk, en op de Veteranendag CLAS.

Internationale contacten

In februari heeft het Vi een delegatie Russische veteranen ontvangen en in september van een Japanse hoogleraar die Nederlands-Japanse samenwerking tijdens SFIR onderzoekt. In mei nam een Vi-vertegenwoordiger op uitnodiging deel aan de eerste pre-veteranendag in Duitsland en in juli verzorgde een Vi-medewerker een lezing over Nederlandse veteranenbeleid en veteranenzorg tijdens een OVSE-bijeenkomst in Wenen.

Eveneens op uitnodiging verzorgde een Vi-medewerker in oktober een presentatie over het beeld van veteranen in de Nederlandse samenleving tijdens een internationaal symposium over re-integratie van veteranen op het *Hamburger Institut für Sozialforschung*. Ten slotte bracht een Vi-medewerker eind 2014 een werkbezoek aan de Portugese bond voor militaire oorlogsinvaliden (ADFA), waarmee het Vi een samenwerking heeft.

Op 29 augustus 2013 ontving het Vi een Koerdische delegatie die zich oriënteerde op de veteranenzorg in Nederland. Twee bestuursleden bezochten vervolgens Erbil, Noord Irak, om lokale bestuurders te adviseren over de opzet van een lokale veteranenondersteuningsorganisatie.

Ten behoeve van de European Research Group on Military and Society (ERGOMAS)-conferentie, die medio 2015 in Tel Aviv plaatsvindt, zijn voorbereidingen getroffen voor de inhoudelijke vulling van minimaal twee sessies van de werkgroep veteranen, waarvoor het Vi de voorzitter levert.

Deskundigheidsbevordering

Om kennis te verwerven en te verspreiden en de eigen deskundigheid op peil te houden nemen Vi-medewerkers met een zekere regelmaat deel aan cursussen, congressen en symposia die door anderen worden georganiseerd. Het Vi organiseert daarnaast zelf of in samenwerking met anderen symposia en andere bijeenkomsten die bijdragen aan de deskundigheidsbevordering van verschillende groepen professionals die met veteranen werken (bijvoorbeeld de jaarlijkse veteranenlezing, zie het vorige hoofdstuk).

Medewerkers van het Vi hebben in 2014 diverse lezingen en symposia bijgewoond, zoals het RIVM-symposium over psychosociale hulp na rampen, de GGZ-kennisdag, de LZV-Contactdag, een RZO-symposium over Lichamelijk Onverklaarbare Klachten, een RZO-expertmeeting over samenwerking in onderzoek tussen Defensie en politie, de Multatuli-lezing in Breda, een conferentie over Herdenken in Utrecht, een conferentie over *Family, Generations and War* in de Rotterdamse Kunsthal, een conferentie over War in the history of ideas op de NLDA, de conferentie The impact of great wars and Beyond in Leiden en de verdediging van de proefschriften van lkol E. Kleinreesink (military memoirs) en van oud-collega mw. J. Mouthaan (PTSS).

Verder volgden medewerkers workshops/cursussen over content-management, websites, de werkwijze binnen het Veteranenloket, militaire organisatie, het opstellen van vragenlijsten, het analyseren van data en omgaan met het eigen nieuwe systeem Exact Enterprise.

4. Ministerie van Defensie adviseren

Structureel houdt het Vi zich bezig met algemene dienstverlening aan Defensie, zoals onder meer het gevraagd en ongevraagd van advies dienen en het voor uiteenlopende doelen verstrekken van informatie ten behoeve van het veteranenbeleid en de uitvoering daarvan door diverse Defensie-partners.

Ook het helpen verbeteren van het Veteranen Registratie Systeem, het voorbereiden van een expert-meeting over het toekomstige veteranenbeleid en het voorbereiden van de uitrol van de veteranenpas voor 30.000 veteranen in werkelijke dienst vallen hieronder.

In dit hoofdstuk zijn enkele (omvangrijke) activiteiten ondergebracht die het Vi daarnaast in 2014 op specifiek verzoek van Defensie heeft uitgevoerd. Met diverse geledingen binnen Defensie werd (afstemmings-)overleg gevoerd. De directeur woonde diverse bijeenkomsten bij van de Raad van Bestuur, het VP, het Decentraal Afstemmingsoverleg Veteranen Defensie Onderdelen (DAVDO), het zorgoverleg Defensie, de werkgroep nazorgvragenlijst, de stuurgroep LZV en de CADIG. Het hoofd van de afdeling Dienstverlening woonde de DAVDO-vergaderingen bij. De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, luitenant-generaal B. Hoitink, bracht op 3 juli een werkbezoek aan het Vi. Het Vi was op 6 november medegastheer voor de Dag van Vlag- en Opperofficieren. Op 26 november ontving het Vi generaal T. Middendorp (CDS)

Draaginsigne Gewonden

die een werkbezoek bracht. Ook de secretaris-generaal en de commandant Centrale Diensten Centra (CDC) brachten werkbezoeken.

Ook nam het Vi (vanuit het Kennis en onderzoekscentrum) deel aan een Defensiewerkgroep die belast is met het treffen van voorbereidingen voor het maken van een Defensie-onderzoeksagenda inzake uitzendgerelateerde problematiek en aan een werkverband dat de Veteranennota 2014 en bijbehorende 'glossy' (met een via het Vi geleverd overzicht van veteranenactiviteiten) heeft voorbereid en begeleid. Verder steunde het Vi, als eerder gezegd, diverse activiteiten die de Koninklijke Landmacht in het kader van 200 jaar KL organiseerde.

Draaginsigne Gewonden (DIG)

Op verzoek van het Ministerie van Defensie verzorgt het Vi de secretariële en administratieve ondersteuning voor de Centrale Adviescommissie Draaginsigne Gewonden (CADIG). Deze commissie behandelt de verzoeken voor toekenning van het draaginsigne aan militairen en veteranen die tijdens of door de inzet onder oorlogsomstandigheden of daarmee vergelijkbare omstandigheden lichamelijk of psychisch gewond zijn geraakt.

De CADIG kwam dit jaar vijf keer bijeen. Per keer werd een tiental aanvragen van veteranen in werkelijke dienst en veteranen uit dienst beoordeeld. 25 keer heeft de CADIG het advies 'toekennen' gegeven en 45 keer het advies 'afwijzen'. Op het Veteraneninstituut werd vier maal een DIG uitgereikt.

Postactievenpassen en dienstslachtofferpassen

Naast de veteranenpas maakt het Vi ook passen voor postactieven en dienstslachtoffers. In 2014 zijn 6 dienstslacht-

offerpassen gemaakt en 268 passen voor postactieven. Ze werden deels rechtstreeks (met een aanbiedingsbrief van het Defensieonderdeel) en deels via de Defensieonderdelen naar de rechthebbende verzonden.

Regeling reüniefaciliteiten voor veteranen en postactieven (Raamregeling)

Gelet op de aangescherpte eisen om een door Defensie ondersteunde reünie te mogen houden, sluiten steeds meer reünieverbanden zich aan bij een vereniging die deel uitmaakt van het VP. Het Vi bewaakt de inschrijving van daarvoor in aanmerking komende veteranenorganisaties in het zogenaamde reünierregister. De werkzaamheden van het Vi betreffen ook het bijhouden van een overzicht van de organisaties van postactieve militairen met reüniefaciliteiten. In voorkomende gevallen bemiddelt het Vi, indien de uitvoering van de regeling tot conflicten of misverstanden leidt tussen de veteranenorganisatie en het uitvoerende Defensieonderdeel of Paresto.

Zilveren Roosje

Op initiatief van de Nederlandse UNIFIL-vereniging en gesteund door het VP heeft de minister van Defensie in 2012 besloten de zilveren roos ter beschikking te stellen aan die veteraan die deze destijds niet heeft gekregen en die zijn/haar partner/familielid/vriend hiermee wil danken voor zijn/haar steun tijdens de uitzending.

In 2012 startte het Vi met de uitvoering van dit project en werden er ongeveer tweeduizend roosjes verstrekt. In 2013 zijn daarbovenop een kleine duizend roosjes verstrekt. In 2014 zijn er nog 280 roosjes aangevraagd en verzonden.

Kerstkaart

De minister van Defensie wenste alle veteranen ook dit jaar prettige kerstdagen en een voorspoedig 2015. Dit was onder andere te lezen in het interview met haar in het decembernummer van Checkpoint. De afgelopen jaren ontvingen de meeste veteranen een persoonlijke kerstkaart namens de minister. Dit jaar is er om financiële redenen voor gekozen om dat niet te doen, maar de wens was uiteraard niet minder gemeend.

5. Het Vi intern

Bestuur

Op 31 december 2014 bestond de Raad van Bestuur van het Vi uit de volgende personen:

- Dr. G. Valk (voorzitter)
- Genmaj KLu b.d. C.G.J. Hilderink (vicevoorzitter)
- CDRA b.d. drs. P.H. Scholten (penningmeester en secretaris)
- Genmaj b.d. M.F.P. van den Broek
- Mr. G.J. de Graaf
- BRIGGENMARNNS b.d. P.A. Grootendorst
- Prof. dr. R.J. Kleber
- Mevrouw mr. G.J.A. Valkering
- De heer L.J. de Waal
- AOO b.d. A.J.G. Odenkirchen (adviseur)
- SBN H. Itzig Heine (adviseur)
- KTZA b.d. F.J. Marcus (adviseur)
- KTZ (LD) R.C. Hunneco (CDC/DPOD/UB VRD/MinDef, wnd-adviseur)

De Raad van Bestuur vergaderde in het verslagjaar zesmaal. Aandachtspunten daarbij waren:

- Meerjarenplanning en de realisatie van de daarin beoogde effecten, realisatie activiteitenplan 2014, contouren activiteitenplan 2015
- Oprichting stichting ondersteuning veteraneninitiatieven
- Ondersteuning initiatief 'Coalition for Defense'
- Toekomstvisies van het Nationaal Comité 4 en 5 mei en Wageningen 45
- Verdieping samenwerking defensie/politie

Er was eenmaal overleg met vertegenwoordigers van het VP en het Nationaal Comité Nederlandse Veteranendag. De bestuursleden van het Vi waren aanwezig bij vele bijeenkomsten rond veteranenthema's, waaronder herdenkingen en reünies. Incidenteel traden ze daarbij op als gastsprekers. Daarnaast hadden de leden een adviesrol achter de schermen. Incidenteel namen zij deel aan werkverbanden, waaronder de organisatie van de jaarlijkse Veteranenlezing. De voorzit-

ter maakt tevens deel uit van het Nationaal Comité NLVD, de heer De Waal van de Stichting Waardering Erkenning Politie (WEP) en de heer Hilderink van de Stichting Freedom Trail. De voorzitter en vicevoorzitter bezochten Noord-Irak, om te adviseren over de opzet van veteranenzorg aldaar.

Er is na acht jaar afscheid genomen van GENMAJMARNNS WJ.I. van Breukelen. Ook waarnemend adviseur kol drs. R.A.H. Segaar vertrok, vanwege een nieuwe baan. Wij zijn hen erkentelijk voor de door hen geleverde bestuurlijke bijdragen.

Financiën

De bron van inkomsten voor het Vi is een subsidie van het Ministerie van Defensie. Deze subsidie bestaat uit een vergoeding voor alle kosten die het Vi maakt in het kader van het uitvoeren van een belangrijk deel van het veteranenbeleid van Defensie. De hoogte van de subsidie is gebaseerd op het door het Vi-bestuur vastgestelde en door Defensie geaccordeerde activiteitenplan en de daarbij behorende begroting. In de loop van 2013 heeft het Vi het activiteitenplan en de begroting over 2014 ingediend bij het ministerie. Op basis daarvan heeft het Vi een voorschot ontvangen van €6.331.650.

Uit besprekingen met het Ministerie van Defensie is gebleken dat de algemene reserve door Defensie als egaliseringsreserve wordt beschouwd. Deze egaliseringsreserve (algemene reserve) mag een maximum bereiken van 10% van het jaarbudget (€633.165). Met een stand eind 2014 van de algemene reserve van €580.825 blijft deze onder het toegestane maximum.

Vanwege het in werking treden van de Veteranenwet en de gewijzigde taakstelling is er op 9 december 2014 een convenant afgesloten tussen de Staat der Nederlanden en de stichting het Veteraneninstituut.

De begrote lasten voor 2015 bedragen €5,7 mln. op basis van het vastgestelde activiteitenplan en de begroting. Dit bedrag bestaat voornamelijk uit kosten voor:

• Dienstverlening en voorlichting aan veteranen (hoofdtak 1 convenant)	€3,5 mln.
• Kennis- en onderzoeksfunctie (hoofdtak 2 convenant)	€0,6 mln.
• Loketfunctie naar veteranenzorg (hoofdtak 3 convenant)	€0,3 mln.
• Facilitaire dienstverlening (hoofdtak 4 convenant)	€1,3 mln.

Door Defensie is een voorlopige subsidie toegekend voor 2015 van €5.682.500 (beschikking BS 2014035893 ingaande d.d. 1-1-2015).

Verzuim

Over 2014 hebben we gemiddeld 3,27 procent verzuim geconstateerd.

Scholing

Voor de vrijwilligers is er in maart 2014 een vrijwilligersdag gehouden. Vrijwilligers voorlichting volgden een beustraining. Verder konden zij gedurende het jaar een door het VP aangeboden training 'nuldelijnsheper' volgen.

Een afdelingshoofd volgde een opleiding coachend leiderschap.

Een medewerker heeft een cursus data-analyse en cursus vragenlijst maken gevolgd.

Alle medewerkers van het Veteranenloket hebben de gehele maand mei trainingen gevolgd, waaronder een telefoontraining, een inwerktraject rondom een cliëntvolgsysteem, trainingen met betrekking tot ABP en defensie, een uitgebreide telefoontraining om professioneel te kunnen handelen en communiceren. Ook is er kennis opgedaan van diensten en producten van het Vi en van de zorgketen van Defensie, mede d.m.v. een werkbezoek aan 13MECHBRIG (nu: 13 Lichte Brigade) in Oirschot.

Mutaties personeel

Het eerste half jaar heeft op personeelsgebied m.n. in het teken gestaan van het inrichten van de functies van het Veteranenloket, het werven en selecteren van een hoofd Veteranenloket en loketmedewerkers en het opleiden en trainen van bestaand en nieuw personeel.

In 2014 heeft een aantal wijzigingen plaatsgevonden met betrekking tot de samenstelling van het personeel.

Medewerkers Veteraneninstituut

Met ingang van	Voor wie	Mutatie
1 januari	Medewerker van het educatieve programma Veteraan in de Klas	Aantal uren per week verhoogd van 32 naar 36
januari	Stafadjutant, gedetacheerd van de marine, in de fase van ontslagbescherming	De afdeling Communicatie en Maatschappelijke Erkenning werd bovenformatief versterkt
1 januari	Maatschappelijk werker	Maakte een overstap naar de Basis, waardoor het Vi geen mensen meer in dienst heeft in de functie van maatschappelijk werker
1 februari	Loketmedewerker	Aangesteld na interne sollicitatie
1 februari	Financieel administratief medewerker	Door interne sollicitatie vacature ontstaan voor deze functie. Deze is op 11 februari ingevuld.
1 maart	Secretariaat DIG	Via het uitzendbureau als opvolger van een per 10 april met pensioengaande een nieuwe kracht aangenomen met uitbreiding van secretaressetaken, waardoor bezetting in Q2 met 0,3 omhoog is gegaan bij de staf. Uitzendovereenkomst eindigde op 1 oktober. Op 17 november trad een nieuwe secretaresse DIG in dienst voor 24 uur per week.
1 mei	Drie loketmedewerkers	Aangenomen.
5 mei	KOC-medewerker	Arbeidsovereenkomst ontbonden.
1 juni	Communicatiemedewerker	Vacature vrijgekomen, welke op 1 juli is gevuld.
1 juli	Receptioniste	Met pensioen. Zij bleef beschikbaar als oproepkracht loketmedewerker.
1 juli	Directeur	Arbeidsovereenkomst met twee jaar verlengd.
1 september	Controller	Arbeidsuren verhoogd van 32 naar 34 uur.
1 oktober	Medewerker Veteranenloket	Overgenomen van het uitzendbureau en met een contract bepaalde tijd aangenomen voor 30 uur.
20 oktober	Twee medewerkers Veteranenloket	Overgenomen van het uitzendbureau. Zij hebben een contract voor bepaalde tijd voor 25,5 en 30 uur.
Oktober	Loketmedewerker	Aangenomen via een uitzendbureau
November	Ondersteuner educatieve programma Veteraan in de Klas	Voor 3 dagen per week vanuit de KLu bovenformatief een sergeant-majoor gedetacheerd die ontslagbescherming geniet.

Veteranenloket

Met de invoering van het Veteranenloket verrichtten 2,8 FTE gespecialiseerd maatschappelijk werkers van de Stichting de Basis als zorgcoördinator werkzaamheden voor de sectie zorgcoördinatie van het Veteranenloket. Verder werden door de regio-coördinatoren van de Basis liaison taken ten behoeve van het Veteranenloket uitgevoerd. Dit betreft op jaarbasis één FTE. Voor het verslagjaar komen de kosten verbonden aan de werkzaamheden van in totaal 3,8 FTE ten laste van het projectbudget 'Inrichting Veteranenloket'.

Zestien zorgcoördinatoren van de sectie zorgcoördinatie van het Veteranenloket zijn in loondienst van het ABP, maar worden voor de uitvoering van hun taken functioneel aangestuurd door het Hoofd Veteranenloket.

Tot op heden bestaat de vacature hoofd Veteranenloket. Er zijn inmiddels ontwikkelingen die er naar verwachting toe zullen leiden dat er een geschikte kandidaat wordt gevonden. Tot die tijd (april/mei 2015) neemt de heer C. Kolberg, teammanager zorgcoördinatie van het ABP, de functie waar.

Loketmedewerkers

Om het Veteranenloket te kunnen bemensen zijn vier extra krachten aangetrokken. Een kracht middels een interne procedure en drie via het uitzendbureau. De krachten via het uitzendbureau bieden ons de nodige flexibiliteit m.b.t. inzetbare uren.

De drie uitzendkrachten functioneren naar volle tevredenheid, zijn in de maand oktober overgenomen van het uitzendbureau en hebben alle drie een contact voor bepaalde tijd gekregen.

KOC

In 2014 is het niet gelukt om de defensievacature wetenschappelijk medewerker in te vullen. Na het veranderen van de functie van militair naar een burger-defensiemedewerkersfunctie is inmiddels een geschikte kandidaat gevonden die per 1-1-2015 in dienst treedt.

Formatie/bezetting

Onderstaand overzicht is een weergave van het totale personeelsbestand van het Vi, dus inclusief het defensiepersoneel. De formatie van het defensiepersoneel bedraagt 3,8 VTE. Daarnaast zijn twee defensiemedewerkers 1,6 VTE aangesteld. Er zijn in 2014 voor projecten tevens diverse personen op basis van urencontracten werkzaam voor het Vi geweest.

FORMATIEOVERZICHT

Stand december 2014

Vi-medewerkers	24,4
Gedetacheerd vanuit de Basis	3,7
Gedetacheerd vanuit ABP	15,5
Gedetacheerd vanuit Defensie	3,8
Totaal	47,4

Vrijwilligers

In totaal krijgt het Vi ondersteuning van 32 vrijwilligers voorlichting en 321 gastsprekers van Veteraan in de Klas, waarvan ongeveer 40 naast gastspreker ook regio coördinator zijn. Het aantal GV vrijwilligers ligt op 20.

Personeelsvertegenwoordiging

Met de directeur en de personeelsadviseur heeft de personeelsvertegenwoordiging, bestaande uit vier personen, een drietal malen formeel constructief overleg gepleegd. Daarnaast was regelmatig informeel contact om elkaar over actuele ontwikkelingen bij te praten.

Klachten

Naar aanleiding van de start van het Veteranenloket is één klacht ingediend, die naar bevrediging is afgedaan. Er is een nieuwe voorzitter van de klachtencommissie gekomen: mr. J.P. Spijk. Van de vorige voorzitter, mr. H.J. Visser werd op 22 april gepast afscheid genomen.

Bijlagen

A. Verstrekte treinkaarten in 2014

Verstrekte NS-dagkaarten Algemeen

NS-dagkaarten voor Algemeen gebruik	38.528
Extra NS-dagkaarten voor Algemeen gebruik	42
Totaal aantal afgenomen NS-dagkaarten Algemeen	38.570

Extra verstrekte NS-dagkaarten

Wageningen	1.000
Nederlandse Veteranendag	8.025
Aanvraag vrijvervoer weduwen	249
Nationale Herdenking 4 mei (VP)	100
Bijeenkomst VOKS	126
Nuldelijnsondersteuning	124
Prinsjesdag (VP)	50
Herdenking Para (Commando's)	8
Totaal aantal extra verstrekte NS-dagkaarten	9.682

Verstrekte NS-dagkaarten

KL Veteranendag	2.237
Herdenking Roermond	12.621
KM Veteranendag	6.789
KLu Veteranendag	1.237
KMar Veteranendag	558
Totaal verstrekte NS-dagkaarten voor evenementen	23.442

B. Aanwezigheid bij veteranenactiviteiten

Activiteiten	Aantal
Reünie en herdenking	102
lokale veteranendag	40 + NLVD + burgemeesterdag
Inloophuis	24
Bezoek veteranencafé	31
Voorlichting FLO/LOM Dienstverlatersbijeenkomst	9
Voorlichting veteranen in werkelijke dienst van Defensie	58
Veteranendag OPCO	4
Diversen, zoals Miles4justice, filmpremière, lezingen, boekpresentaties, conferenties, concerten, Freedomtrail, duikevent, Your Song, sportevenement Grebbeberg Masters ect.	30
Totaal	300

Naast aanwezigheid van Vi-medewerkers bij bovenstaande activiteiten, bezochten vrijwillige GV'ers in totaal tien keer per maand een veteranencafé. Daarnaast namen het afgelopen jaar drie geestelijke verzorgers deel aan drie terugkeerreizen naar Nieuw Guinea voor de begeleiding van veteranen en hun partners.

C. Werkbezoeken aan en door Vi

Aan Vi:

27 januari	Werkbezoek Inspecteur Militaire Gezondheidszorg, kol. arts M.J.E. Polak
20 februari	Bezoek krijgsmachtbisschop, Mgr J. Punt
28 februari	Informatiemiddag commandant van het Commando DienstenCentra, L. Kok
5 maart	Afscheid/werkbezoek mw M.L. Tiesinga
8 april	Wvd Nationale ombudsman, F. van Dooren en M. v.d. Hoeven
29 april	Bezoek voorzitter Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek, U. Rosenthal
3 juli	Werkbezoek Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, B. Hoitink
10 juli	Werkbezoek secretaris-generaal, E. Akerboom
26 augustus	Werkbezoek A. Bruins Slot (CDA) en A. Bosman (VVD)
3 november	Uitreiking inhuldigingsmedailles
26 november	Werkbezoek Commandant der Strijdkrachten gen T. Middendorp

Door Vi:

19 december	Bezoek van Veteranenloketmedewerkers aan de Tweede Kamer op uitnodiging van mw A. Eysink (PvdA).
-------------	--

D. Programma's begeleid lotgenoten contact

Onderstaande programma's zijn in het verslagjaar aangeboden door de Basis en het Vi aan veteranen/ niet-leden van de BNMO.

Datum	Groep	Deelnemers
8 en 9 februari	Reünie UNIFIL Post 7.9	24 deelnemers
24 en 25 mei	Reünie Plus Mariniers FDS	46 deelnemers
3 mei	Reünie Cambodjagroep 27	15 deelnemers
14 en 15 juni	Reünie UNIFIL Post 7.9	12 deelnemers
14 en 15 juni	Reünie UNIFIL Post 7.8	26 deelnemers
4 oktober	Reünie Gezinsdag Vereniging Jonge Veteranen	41 deelnemers
7 en 8 oktober	Reünie Bosbouwproject Schaarsbergen	10 deelnemers
25 en 26 oktober	Reünie Mariniers Haïti	35 deelnemers
1 november	Reünie Dutchbat gezinsdag	29 deelnemers
15 en 16 november	Reünie Lukavac	112 deelnemers

Verder volgden nuldlijnshelpers van de Stichting 'Dutch Marines' en 'Me for You' op kosten van het Vi de desbetreffende cursus bij de Basis.

E. Publicaties en presentaties

Een overzicht van de belangrijkste publicaties en presentaties van het Vi in 2014.

Publicaties

Dissel, A. van, Elands, M. e.a., *De Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd* (Amsterdam 2014).

Duel, J. en Reuver, Y. de, *Kerngegevens veteranen 2014* (Doorn, 2014).

Reuver, Y. de, *Nuldlijnshelpers: persoonlijke achtergronden, ervaringen en behoeften* (Doorn 2014).

Reuver, Y. de, *Evaluatie Nederlandse Veteranendag 2014* (Doorn, 2014).

Tilburg, A. van, *Dagbladmonitor Veteranen 2013* (Doorn, 2014).

Veteraneninstituut/Blauw, *Veteranenpanel – meting 5. Onderzoek naar de waardering voor de dienstverlening van het Veteraneninstituut* (Doorn 2014).

Veteraneninstituut, *Onderzoekswijzer Gezondheid & Welzijn* (Doorn, 2014).

Vi/Defensie/NLVD/TNS-NIPO, *Nederlanders aan het woord. Veteranen en Veteranendag 2014* (Utrecht, 2014).

Verder publiceerden medewerkers van het Vi diverse artikelen in onder meer Checkpoint en zijn ruim twintig factsheets geactualiseerd en in een nieuw jasje gestoken.

Presentaties

Algra, G.E., lezing over beeldvorming van veteranen in de Nederlandse samenleving op de conferentie 'Re-integration of veterans in History'. (Hamburg, 17 oktober 2014).

Boekpresentatie *De Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd* (Rotterdam, 16 april 2014).

Duel, J., lezing over veteranenbeleid en veteranenzorg tijdens OVSE-conferentie over veteranen (Wenen, 17 juli 2014).

Elands, M., lezing over de erfenis van de militaire inzet in Nederlands-Indië tijdens een lokale veteranenbijeenkomst in Waalwijk (21 juni 2014).

Elands, M., toespraken op de Veteranendag CLAS (15 oktober) en de Veteranendag Purmerend e.o. (1 oktober 2014).

Tilburg, A. van, presentatie over het beeld van veteranen in de media tijdens de Veteranenlezing (Hilversum, 10 april 2014).

Weerts, J.M.P., Lezing over veteranen voor de Rotary Heerlen (13 januari 2014).

Weerts, J.M.P., mede-organisatie van conferentie World Veterans Federation (SCEA-) in Montenegro (15-18 juni 2014).

Ook hebben Vi-medewerkers onderzoeksresultaten en andere kennis gepresenteerd tijdens werkbezoeken, bestuursvergaderingen en een vergadering van het Nationaal Comité Veteranendag.

F. Jaarrekening

Stichting het Veteraneninstituut: Balans per 31 december 2014

ACTIEF	2014		2013	
	€	€	€	€
Materiële vaste activa				
Andere vaste bedrijfsmiddelen		110.448		109.428
Vlottende activa				
Overige vorderingen en overlopende activa	421.351		485.777	
Liquide middelen	901.951		1.122.197	
		1.323.302		1.607.974
		1.433.750		1.717.402
PASSIEF				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	580.825		446.579	
Bestemmingsreserves	135.784		596.759	
		716.609		1.043.338
Kortlopende schulden				
Crediteuren	179.216		169.413	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	43.547		52.761	
Pensioenen	7.894		20.134	
Overige schulden en overlopende passiva	486.484		431.756	
		717.141		674.064
		1.433.750		1.717.402

Stichting het Veteraneninstituut: Rekening van baten en lasten 2014

	2014	Begroot 2014	2013
	€	€	€
Baten			
Subsidie Ministerie van Defensie	6.206.650	6.331.650	5.355.000
Subsidie verstrekking veteranenpassen	171.153	0	28.847
Financiële baten	16.202	10.000	35.735
Overige baten	3.082	3.000	3.153
Totaal baten	<u>6.397.087</u>	<u>6.344.650</u>	<u>5.422.735</u>
Lasten			
Veteranenloket (incl. dienstverlening)	2.959.713	2.800.800	1.748.422
Draaginsigne Gewonden	33.425	35.000	30.000
Maatschappelijk werk	290.410	206.900	390.695
Communicatie en Maatschappelijke Erkenning	1.699.284	1.739.700	1.675.022
Kennis- en onderzoekscentrum	739.038	653.350	749.393
Directie en staf	361.761	326.300	325.409
Bestuur	58.048	69.400	52.072
Algemeen	581.937	513.200	558.463
Totaal lasten	<u>6.723.816</u>	<u>6.344.650</u>	<u>5.529.476</u>
Exploitatiesaldo totaal	<u>-326.729</u>	<u>0</u>	<u>-106.741</u>
Resultaatbestemming			
Mutatie algemene reserve	170.547	0	364.846
Mutatie bestemmingsreserves	- 497.276	0	- 471.587
	<u>- 326.729</u>	<u>0</u>	<u>197.422</u>

G. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Stichting 'Het Veteraneninstituut'

De in dit jaarverslag 2014 op pagina 27 en 28 opgenomen balans per 31 december 2014 en de rekening van baten en lasten over 2014, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting 'Het Veteraneninstituut'. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 4 maart 2015. Desbetreffende jaarrekening en deze balans en rekening van baten en lasten, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 4 maart 2015.

De in dit jaarverslag opgenomen balans en de rekening van baten en lasten bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. Het kennismaken van de balans en rekening van baten en lasten kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting 'Het Veteraneninstituut'.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van balans en de rekening van baten en lasten, in overeenstemming met de grondslagen ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel zijn de in dit jaarverslag op pagina 27 en 28 opgenomen balans per 31 december 2014 en de rekening van baten en lasten 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Stichting 'Het Veteraneninstituut'.

Enschede, 23 april 2015

Ten Kate Huizinga Accountants + Belastingadviseurs N.V.

w.g. G.J.H. Oude Voshaar RA

H. Overzicht afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADFA	Associação dos Deficientes das Forças Armadas
BAP	Interne Basis Aanmeld Punt van de Basis
BLC	Begeleid Lotgenotencontact
BNMO	Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers
CADIG	Centrale Adviescommissie Draaginsigne Gewonden
CAP	Centraal Aanmeldpunt
CDC	Commando DienstenCentra
CDS	Commandant der Strijdkrachten
CLAS	Commando Landstrijdkrachten
CME	Communicatie en Maatschappelijke Erkenning
DANS	Data Archiving and Networked Services
DAVDO	Decentraal Afstemmingsoverleg Veteranen Defensie Onderdelen
DCBMW	DienstenCentrum Bedrijfsmaatschappelijk Werk
DGV	Diensten Geestelijke Verzorging
ERGOMAS	European Research Group on Military and Society
FLO	Functioneel Leefijdsontslag
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GV	Geestelijke Verzorging
IGK	Inspecteur der Krijgsmacht
KL	Koninklijke Landmacht
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KLu	Koninklijke Luchtmacht
KM	Koninklijke Marine
KMar	Koninklijke Marechaussee
KOC	Kennis- en Onderzoekscentrum
KTOMM	Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek
LOM	Leefijdsontslag Marine
LZV	Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen
MGGZ	Militaire Geestelijke Gezondheidszorg
MOD	Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers
NIMH	Nederlands Instituut voor Militaire Historie
NMM	Nederlands Militair Museum
NIOD	Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie
NLDA	Nederlandse Defensie Academie
NLVD	Nederlandse Veteranendag
OPCO	Operationeel Commando
PTSS	Posttraumatisch Stresssyndroom
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RZO	Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek
TOS	Trends, Onderzoek en Statistiek
UVRD	Uitvoering Uitvoeringsbedrijf Veteranen, Reservisten en Decoraties
Vi	Veteraneninstituut
VOC's	Veteranen Ontmoetingscentra
VP	Veteranen Platform
WEP	Waardering Erkenning Politie

Colofon

Uitgave

Stichting het Veteraneninstituut, Doorn

Vormgeving/Druk

deHoop&Koning, Driebergen

Fotografie

Maarten de Groot (omslag)

Veteraneninstituut (4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 19)

Privécollectie Iduna Obbema (17)

Rob ter Bekke fotografie (21)

veteraneninstituut

veteraneninstituut.nl